

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
VIỆN KHOA HỌC GIÁO DỤC VIỆT NAM**

NGÔ PHAN ANH TUẤN

**ĐẢM BẢO CHẤT LƯỢNG ĐÀO TẠO
CỦA TRUNG TÂM DẠY NGHỀ CÔNG LẬP
VÙNG ĐÔNG NAM BỘ**

LUẬN ÁN TIẾN SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

HÀ NỘI - 2013

TÓM TẮT LUẬN ÁN

Chất lượng đào tạo nghề được khẳng định là yếu tố đảm bảo cho sự phát triển và cạnh tranh trong xu thế hội nhập của hệ thống đào tạo nghề hiện nay.

Để nâng cao chất lượng đào tạo nghề, điều kiện tiên quyết là các trung tâm dạy nghề phải thường xuyên thực hiện tốt việc quản lý chất lượng.

Luận án này đã thực hiện được các nội dung nghiên cứu như sau:

- Hệ thống được cơ sở lí luận về đảm bảo chất lượng đào tạo ở các trung tâm dạy nghề công lập.

- Đưa ra được những đánh giá khách quan về thực trạng, chỉ rõ những ưu điểm, hạn chế và đề xuất được các giải pháp đảm bảo chất lượng đào tạo, nhằm duy trì và từng bước nâng cao chất lượng đào tạo ở trung tâm dạy nghề công lập vùng Đông Nam bộ.

- Bước đầu khẳng định được tính đúng đắn của giả thuyết khoa học: “Đảm bảo chất lượng là cấp độ quản lý chất lượng phù hợp với các trung tâm dạy nghề công lập. Nếu đánh giá đúng thực trạng và triển khai thực hiện đồng bộ các giải pháp theo một hệ thống đảm bảo chất lượng đào tạo phù hợp với đặc điểm và điều kiện cụ thể của trung tâm dạy nghề công lập, thì sẽ duy trì và từng bước nâng cao được chất lượng đào tạo ở các trung tâm dạy nghề công lập vùng Đông Nam bộ”.

Kết quả nghiên cứu này là cơ sở giúp cho các trung tâm dạy nghề công lập có thể vận dụng để hoàn thiện hệ thống đảm bảo chất lượng đào tạo của mình. Các cơ quan quản lý nhà nước về dạy nghề dựa trên thực trạng đảm bảo chất lượng ở các trung tâm dạy nghề công lập để có những hỗ trợ thiết thực và định hướng cho công tác kiểm định chất lượng dạy nghề trong thời gian tới.

ABSTRACT

Vocational training quality is determined as a factor which ensures for the development and competition in the integrated tendency of vocational training system to day.

To improve the vocational training quality, the prerequisite is vocational training centers should regularly well implement the quality management.

This thematic has researched contents are as follows:

- To systematize theoretical basis of the training quality assurance of public vocational training centers.

- To bring out objective assessments for the situation, pointing out advantages, limitations and proposing training quality assurance measures to maintain and improve gradually the training quality of public vocational training centers of the Southeast region.

- Initial affirming the correction of the scientific hypothesis: “Quality assurance is a quality management level fitting to public vocational training centers. If evaluating exactly of reality, proposing and deploying to implement overall measures for a training quality assurance system fitting to features and public specific conditions of the centers so will maintain and improve gradually the training quality of public vocational training centers of the Southeast region”.

These research results have been the foundation to help vocational training centers to be able to apply to improve their system for training quality assurance. The State vocational training management agencies rely on the state of the centers to have the necessary supports and implement better the accreditation of vocational training quality in the future.

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan, những gì mà tôi viết trong luận án này là do sự tìm hiểu và nghiên cứu của bản thân tôi. Mọi kết quả nghiên cứu cũng như ý tưởng của các tác giả khác nếu có đều có trích dẫn nguồn gốc cụ thể.

Luận án này cho đến nay chưa được bảo vệ tại bất kì một hội đồng bảo vệ luận án tiến sĩ nào ở trong nước cũng như ở nước ngoài và cho đến nay chưa hề được công bố trên bất kì một phương tiện thông tin nào.

Tôi xin hoàn toàn chịu trách nhiệm về những gì mà tôi đã cam đoan ở trên.

Hà Nội, ngày   tháng   năm

NCS. Ngô Phan Anh Tuấn

LỜI CẢM ƠN

Xin dâng hương hồn cha vì công ơn suốt cả cuộc đời này;

Xin chân thành cảm ơn Thầy Trần Quốc Thành và Thầy Đặng Xuân Hải đã trực tiếp hướng dẫn tôi hoàn thành luận án này;

Xin chân thành cảm ơn quý Thầy Cô ở Viện Khoa học giáo dục Việt Nam; Chân thành cảm ơn tập thể cán bộ quản lí, giáo viên và học viên của các trung tâm dạy nghề công lập vùng Đông Nam bộ đã hỗ trợ tôi thực hiện đề tài này;

Xin chân thành cảm ơn tập thể cán bộ, giáo viên trung tâm dạy nghề huyện Định Quán.

Với tất cả yêu thương dành trọn cho gia đình.

Xin chân thành cảm ơn.

NCS. Ngô Phan Anh Tuấn

MỤC LỤC

Tên đề mục	Trang
MỞ ĐẦU.....	1
1. Lí do chọn đề tài.....	1
2. Mục đích nghiên cứu.....	3
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu.....	3
4. Giả thuyết khoa học.....	3
5. Nhiệm vụ nghiên cứu.....	3
6. Giới hạn phạm vi nghiên cứu	3
7. Câu hỏi nghiên cứu.....	4
8. Những luận điểm cần bảo vệ.....	4
9. Phương pháp luận và phương pháp nghiên cứu.....	4
10. Đóng góp mới của luận án.....	7
CHƯƠNG 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ ĐẢM BẢO CHẤT LƯỢNG ĐÀO TẠO Ở CÁC TRUNG TÂM DẠY NGHỀ CÔNG LẬP.....	8
1.1. Tổng quan lịch sử nghiên cứu vấn đề.....	8
1.1.1. Sự hình thành và phát triển của quản lí chất lượng.....	8
1.1.2. Những nghiên cứu về đảm bảo chất lượng ở nước ngoài.....	9
1.1.3. Những nghiên cứu về đảm bảo chất lượng ở trong nước.....	13
1.2. Chất lượng và chất lượng đào tạo nghề.....	18
1.2.1. Chất lượng và chất lượng đào tạo.....	18
1.2.2. Chất lượng đào tạo nghề.....	21
1.3. Quản lí chất lượng đào tạo ở các trung tâm dạy nghề công lập.....	28
1.3.1. Quản lí và quản lí chất lượng đào tạo ở các cơ sở dạy nghề.....	28
1.3.2. Các cấp độ và điều kiện áp dụng các cấp độ quản lí chất lượng	31
1.3.3. Lựa chọn cấp độ quản lí chất lượng đào tạo ở các trung tâm dạy nghề công lập.....	33
1.4. Đảm bảo chất lượng đào tạo ở các trung tâm dạy nghề công lập.....	36

1.4.1. Quan điểm về đảm bảo chất lượng đào tạo ở các trung tâm dạy nghề công lập.....	36
1.4.2. Cách thức đảm bảo chất lượng đào tạo ở các trung tâm dạy nghề công lập..	37
1.4.3. Tự đánh giá trong đảm bảo chất lượng đào tạo ở các trung tâm dạy nghề công lập.....	38
1.4.4. Chức năng đảm bảo chất lượng đào tạo ở các trung tâm dạy nghề công lập.	40
1.4.5. Hệ thống đảm bảo chất lượng đào tạo ở các trung tâm dạy nghề công lập...	41
1.4.6. Quy trình đảm bảo chất lượng đào tạo ở các trung tâm dạy nghề công lập...	46
Kết luận chương 1	51
CHƯƠNG 2: THỰC TRẠNG ĐẢM BẢO CHẤT LƯỢNG ĐÀO TẠO Ở CÁC TRUNG TÂM DẠY NGHỀ CÔNG LẬP VÙNG ĐÔNG NAM BỘ	53
2.1. Vài nét về sự phát triển của hệ thống trung tâm dạy nghề ở Việt Nam và vùng Đông Nam Bộ	53
2.1.1. Sự phát triển của hệ thống trung tâm dạy nghề ở Việt Nam.....	53
2.1.2. Sự phát triển của hệ thống trung tâm dạy nghề vùng Đông Nam Bộ.....	55
2.1.3. Những yếu tố đặc thù ảnh hưởng đến đảm bảo chất lượng đào tạo ở các trung tâm dạy nghề công lập vùng Đông Nam Bộ.....	56
2.1.4. Các tiêu chí đánh giá thực trạng đảm bảo chất lượng đào tạo ở các trung tâm dạy nghề công lập.....	57
2.2. Khảo sát thực trạng đảm bảo chất lượng đào tạo ở các trung tâm dạy nghề công lập vùng Đông Nam Bộ	59
2.2.1. Mục tiêu, nội dung, đối tượng, phạm vi và công cụ khảo sát.....	59
2.2.2. Mô tả quá trình khảo sát.....	60
2.2.3. Kết quả khảo sát	62
2.2.4. Đánh giá thực trạng đảm bảo chất lượng đào tạo ở các trung tâm dạy nghề công lập vùng Đông Nam Bộ.....	83
2.2.5. Nguyên nhân tồn tại trong đảm bảo chất lượng đào tạo ở các trung tâm dạy nghề công lập vùng Đông Nam Bộ.....	88
Kết luận chương 2	96

CHƯƠNG 3: CÁC GIẢI PHÁP ĐẢM BẢO CHẤT LƯỢNG ĐÀO TẠO Ở CÁC TRUNG TÂM DẠY NGHỀ CÔNG LẬP VÙNG ĐÔNG NAM BỘ	98
3.1. Định hướng phát triển các trung tâm dạy nghề công lập đến năm 2020..	98
3.1.1. Định hướng phát triển chung.....	98
3.1.2. Định hướng về đảm bảo chất lượng đào tạo.....	99
3.2. Những nguyên tắc lựa chọn giải pháp.....	99
3.2.1. Đảm bảo tính đồng bộ và hệ thống.....	99
3.2.2. Đảm bảo tính kế thừa và phát triển.....	100
3.2.3. Đảm bảo tính thực tiễn.....	100
3.2.4. Đảm bảo tính khả thi.....	101
3.3. Các giải pháp đảm bảo chất lượng đào tạo ở các trung tâm dạy nghề công lập vùng Đông Nam Bộ	101
3.3.1. Xây dựng chuẩn đầu ra của các chương trình nghề đào tạo phù hợp với yêu cầu của doanh nghiệp và thực tiễn sản xuất	101
3.3.2. Đảm bảo các điều kiện giảng dạy thực hành nghề.....	106
3.3.3. Tổ chức thực hiện tốt hoạt động giám sát giảng dạy.....	109
3.3.4. Quản lý thực hiện nội dung và qui trình thi tốt nghiệp đã đề ra	112
3.3.5. Thiết lập, duy trì và củng cố mối quan hệ với cộng đồng và doanh nghiệp.....	116
3.3.6. Thường xuyên tự kiểm tra, đánh giá hệ thống đảm bảo chất lượng đào tạo.....	120
3.4. Khảo nghiệm tính thực tiễn và khả thi của các giải pháp.....	123
3.4.1. Lấy ý kiến các chuyên gia	123
3.4.2. Thử nghiệm một số giải pháp đã đề xuất.....	126
Kết luận chương 3.....	142
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ.....	144
DANH MỤC CÁC CÔNG TRÌNH KHOA HỌC ĐÃ ĐƯỢC CÔNG BỐ.....	148
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	149
PHỤ LỤC.....	156

DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT

Từ viết tắt	Xin đọc là
1. CBQL	Cán bộ quản lí
2. CLĐT	Chất lượng đào tạo
3. CLĐTN	Chất lượng đào tạo nghề
4. CSĐT	Cơ sở đào tạo
5. CSDN	Cơ sở dạy nghề
6. ĐTN	Đào tạo nghề
7. ĐBCL	Đảm bảo chất lượng
8. GDĐT	Giáo dục và đào tạo
9. GV	Giáo viên
10. HV	Học viên
11. LĐTBXH	Lao động thương binh và xã hội
12. QLCL	Quản lí chất lượng
13. STN	Sau tốt nghiệp
14. TTN	Trước tốt nghiệp
15. TTDN	Trung tâm dạy nghề

DANH MỤC CÁC BẢNG

Tên Bảng	Trang
Bảng 2.1: Diện tích, dân số các tỉnh miền Đông Nam bộ.....	55
Bảng 2.2: Số lượng trung tâm dạy nghề vùng Đông Nam bộ.....	56
Bảng 2.3: So sánh các tiêu chí kiểm định chất lượng theo Thông tư 19/BLĐTBXH và các tiêu chí đánh giá hệ thống CLĐT ở các trung tâm dạy nghề công lập.....	58
Bảng 2.4. Năng lực học viên tốt nghiệp.....	62
Bảng 2.5. Hiệu quả đào tạo	64
Bảng 2.6: Mục tiêu và nhiệm vụ.....	68
Bảng 2.7: Chương trình đào tạo	69
Bảng 2.8: Đội ngũ cán bộ quản lí và giáo viên	70
Bảng 2.9. Thiết bị và vật tư dạy nghề.....	71
Bảng 2.10. Quản lí tài chính.....	73
Bảng 2.11. Tổ chức và quản lí.....	74
Bảng 2.12: Hoạt động dạy học	75
Bảng 2.13: Đánh giá kết quả học tập của học viên.....	76
Bảng 2.14: Mối liên kết với doanh nghiệp và chính quyền địa phương.....	77
Bảng 2.15: Một số qui trình cần thiết để quản lí hệ thống chất lượng đào tạo.....	79
Bảng 2.16: Vận hành và tự đánh giá hệ thống đảm bảo chất lượng đào tạo.....	81
Bảng 3.1: Qui trình bổ sung và chỉnh sửa chương trình.....	105
Bảng 3.2: Qui trình xác định thiết bị dạy nghề cần mua sắm.....	107
Bảng 3.3: Qui trình giám sát giảng dạy.....	111
Bảng 3.4: Qui trình thi tốt nghiệp.....	113
Bảng 3.5.a: Các cấp độ mục tiêu về nhận thức.....	115
Bảng 3.5.b: Các cấp độ mục tiêu về kĩ năng.....	115
Bảng 3.5.c: Các cấp độ về năng lực thực hiện.....	115
Bảng 3.5.d: Các mức độ mục tiêu dạy học về thái độ.....	116
Bảng 3.6: Chương trình phối hợp với chính quyền địa phương và đoàn thể hỗ trợ việc làm cho học viên tốt nghiệp.....	119
Bảng 3.7: Bản cam kết ĐBCL đào tạo của TTDN huyện Định Quán.....	121
Bảng 3.8: Tổng hợp ý kiến về tính thực tiễn và khả thi của các giải pháp.....	124
Bảng 3.9: Ý kiến đánh giá của chuyên gia về tính khả thi của các biện pháp.....	125
Bảng 3.10: Xây dựng chương trình đào tạo.....	135
Bảng 3.11: Hoạt động giám sát giảng dạy.....	137
Bảng 3.12: Năng lực của học viên sau khi tốt nghiệp.....	138